

Till parlamentarikerna och ministrarna i Norden

Vägen framåt för den nordiska gemensamma arbetsmarknaden

Den 21-22 maj firar Norden 60-års-jubileum för den gemensamma arbetsmarknaden. Samtidigt står den nordiska arbetsmarknaden inför stora utmaningar; hög arbetslöshet, särskilt bland ungdomar, en minskad facklig organisationsgrad, och ökad förekomst av osäkra anställningar, för att nämna några. Den nordiska arbetsmarknaden har sedan 1954 även fått ytterligare en dimension, efter etableringen av EUs inre marknad och utvidgningen i öst.

Dessa grundläggande utmaningar måste angripas genom breda insatser på flera politikområden, där både den ekonomiska politiken och arbetsmarknadspolitiken är centrala. NFS föreslog i april 2012 en gemensam nordisk målsättning om att till 2014 skulle alla gränshinder på den nordiska arbetsmarknaden vara undanröjda, för en bättre fungerande nordisk arbetsmarknad och för Nordens konkurrenskraft. Det blev inte riktigt så, men än är det inte för sent att förbättra den nordiska gemensamma arbetsmarknaden!

Vi föreslår följande åtgärder:

1. Inför en 8-veckors-regel i den svenska arbetslöshetsförsäkringen

Enligt en undersökning som NFS gjort tillsammans med ett urval av svenska a-kassor, drabbades över 70 personer 2013 av att deras ersättning ramlade ned på grundnivå i a-kassan efter arbete utomlands – på grund av att de inte hann att i tid gå med i en svensk a-kassa. Sverige har striktare tidsgränser än både Danmark och Finland, när en person byter mellan två länders arbetslöshetsförsäkringar.

Problemet löses genom att Sverige inför en 8-veckors-regel, som tillåter upp till 8 veckors glapp i försäkringsperioden när man byter arbetslöshetsförsäkring från ett land till ett annat. Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen i Sverige har lagt förslag på just en sådan regel (SOU2011:74), som bara väntar på att bli beslutad i Sveriges Riksdag.

2. Gör det möjligt att göra arbetsmarknadspraktik i ett annat nordiskt land

Bor man nära gränsen kan man idag inte utnyttja grannlandets arbetsmarknad för att hitta lämplig praktikplats inom ramen för arbetsmarknadspraktik. Det beror bland annat på hur tillsynen av arbetsplatsen samt försäkringen för praktikanten är utformad, som naturligtvis båda är en förutsättning för arbetsmarknadspraktik.

Dessa praktiska problem går att lösa, och skulle innebära bättre förutsättningar för en fungerande arbetsmarknad, särskilt i gränsregionerna.

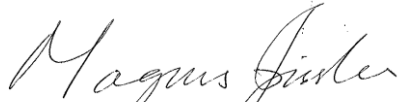
3. Minimera antalet nya gränshinder

Med tanke på hur mycket resurser som läggs ned på att undersöka och försöka lösa gränshinder, är det både ekonomiskt och politiskt smart att minimera antalet nya gränshinder. Det är också viktigt att markera att länderna inte medvetet får skapa gränshinder. Ett inriktningsbesked från Nordiska Rådet om att all ny lagstiftning ska respektera de nordiska överenskommelserna vore ett stort steg framåt.

Nu löser vi gränshinder!

Vinsterna av lösta gränshinder är stora, och kanske som allra störst om vi löser gränshindren på just arbetsmarknaden. I samband med 60-års-jubileet för den gemensamma nordiska arbetsmarknaden vill NFS uppmana er att bidra till en lösning på de gränshinder vi listat ovan och därmed främja integrationen av regionen och stärka Nordens konkurrenskraft globalt.

Vänligen,

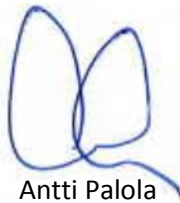

Magnus Gissler

Generalsekreterare för Nordens Fackliga Samorganisation, NFS

Lauri Lyly
Ordförande
FFC

Antti Palola
Ordförande
STTK

Sture Fjäder
Ordförande
Akava